

Yernikosz

Tussen licht en schaduw

Yernikosz

Tussen licht en schaduw

Nora Fenwood

Colofon

Yernikosz – Tussen Licht en Schaduw
Eerste boek in de Yernikosz-serie.

Auteur

Nora Fenwood

Omslagontwerp

Judith Duinkerken

Druk en distributie

Brave New Books

ISBN

9789465207629

Eerste druk

Juni 2025.

Copyright

© 2025 Judith Duinkerken. Alle rechten voorbehouden.
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevens-bestand, of openbaar gemaakt worden in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

*"In den oertyd, toen maan ende vlam noch gelijk
ademen, leefden de stammen onder ééne wet: dat geen
schaduw groeien sou, sonder dat het licht haar kende.*

*Doch het licht week. En de schaduwe zwol. 't Woord
werd gebroken. 't Huis viel stil.*

*Ende in de stilte rees een kind, geboren tusschen
twee werelden, onbekend van bloede, maer getekent door
het lot.*

*Men schreef hare naem niet, maer men hoorde haar
stappen, zacht, als dauw op steen.*

*Wanneer zij weder keert, ende de asch weder viere
worde, dan sal het land spreken.*

*Niet van verleden, maer van hoop. Niet van einde,
maer van herbegin."*

VOGELSANG

*“Ende het kind, dat het licht niet en kende, maer het droech in
haren bloede, verdween met den nevelen tijde, gelijk een stem
die niet meer genoemd en mocht worden, doch waervan dee
echo noch den aerde doet beven.”*

- Liber Paralipomenon, Folio CXLVII, Segmentum XXIII.

Er was niets aan haar jeugd dat vragen opriep, niets dat in de herinnering van burens, leerkrachten of verre kennissen als afwijkend bleef hangen, niets dat tussen de regels van verjaardagsfoto's of schoolrapporten een schaduw achterliet — geen krassen op het behang, geen onderdrukte woorden achter gesloten deuren, geen geheimen die per ongeluk aan het oppervlak kwamen drijven als bladeren in een vergeten vijver; nee, alles leek overzichtelijk, teder zelfs, alsof haar leven met zorgvuldige handen was opgevouwen tot iets wat paste in het beeld dat men graag vasthield van een meisje dat veilig opgroeit aan de rand van een Spaans dorp, waar de geur van warme dennenhars zich mengt met het gestamp van voeten op terracotta vloeren, en waar op zomerse avonden het geluid van klaterend servies zich vermengt met het gelach van vrouwen in keukens waar de ramen open blijven tot lang na zonsondergang.

Marta en Tomás, haar adoptieouders, zoals ze hen altijd genoemd heeft, waren mensen die handelden vanuit rust, vanuit een diepe overtuiging dat liefde niet luider wordt als je haar schreeuwt, maar stiller, verfijnder, zoals het zachte schuren van een hand over een kinderschouder wanneer de storm buiten begint aan te zwellen; zij

voedden haar op met een soort zorg die nooit dwingend werd, maar ook nooit afwezig was, alsof ze altijd op een kleine afstand liepen — dichtbij genoeg om haar te vangen als ze viel, ver genoeg om haar schaduw niet te verstoren. Misschien waren ze juist daarom zo goed in wat ze deden. Misschien was het die precisie die Ilya het gevoel gaf dat alles klopte, dat ze geliefd was, gewenst zelfs. En toch, vanaf het allereerste begin — niet als gedachte, maar als sensatie — was er een dunne draad door haar bestaan geweven die haar niet met het heden verbond, maar met iets wat buiten bereik lag: een echo, een ruis, een subtiele verschuiving in hoe ze naar de wereld keek en hoe de wereld terugkeek.

Als kind was Ilya stil, maar niet verlegen; terughoudend, maar niet gesloten; ze bewoog zich met een merkwaardige vorm van precisie door de dagen heen, keek langer naar mensen dan gepast was, en stelde vragen op een toon die soms ouder leek dan ze was — vragen over dingen die andere kinderen niet bezighielden, vragen die leerkrachten soms deden fronsen, niet omdat ze brutaal waren, maar omdat ze iets blootlegden wat men liever in rust liet. Ze speelde zelden samen. Niet uit onwil, eerder uit een soort nieuwsgierige afstandelijkheid, alsof ze de wereld observeerde in plaats van erin mee te rennen. Als anderen naar buiten stormden om in de plassen te springen, bleef zij achter, keek omhoog naar de lucht alsof daar iets stond geschreven dat ze moest begrijpen voordat ze nat mocht worden. Niet uit dromerigheid, maar uit noodzaak. Er zat een andere trilling in haar wezen, een afwijking van de toon waarop het leven van anderen leek te klinken — en hoewel niemand dat luidop uitsprak, hing het in de lucht zoals warmte in een kamer blijft hangen nadat het vuur is gedoofd.

Haar ouders noemden haar gevoelig, en ze deden dat met een glimlach, alsof het een versiering was, een sierlijke krul in haar karakter, iets om trots op te zijn; Marta zei weleens dat Ilya ogen had die ouder waren dan haar gezicht, alsof ze keek met de herinnering van iemand die al eerder had geleefd — of meer had gezien dan haar jaren konden verklaren. Ze bedoelde het liefdevol, zonder twijfel, maar voor Ilya voelde het als een etiket dat men op een doos plakt zonder te weten wat erin zit. Ze wist het zelf ook niet. Ze voelde zich anders, ja, maar niet bijzonder. Eerder onthecht. Alsof ze door een vlies keek dat anderen niet zagen, een soort doorzichtig membraan tussen haar huid en de werkelijkheid, waardoor alles net iets zachter, net iets trager, en net iets minder van haar leek.

De stilte in haar, die door de jaren heen alleen maar dieper werd, was niet die van rust, maar van afwezigheid — alsof er een ruimte in haar was waar iets had moeten zitten: een naam, een herinnering, een geluid dat nooit was uitgesproken. En hoewel niemand het opmerkte, waren er momenten waarop die leegte ineens opspeelde. Soms zat ze aan tafel, luisterde naar de stemmen van haar ouders, en merkte dat ze niet wist wat ze zojuist hadden gezegd. Niet omdat ze niet had geluisterd, maar omdat hun woorden haar hadden gepasseerd als treinen in de nacht: zichtbaar, hoorbaar, maar ongrijpbaar. Soms keek ze in de spiegel, lang, met een aandacht die bijna klinisch was, en herkende zichzelf — zonder herkenning. Alsof het meisje dat terugkeek alleen maar leek op haar, maar haar niet was.

Marta en Tomás waren altijd open geweest over haar afkomst. Ze hadden haar nooit iets voorgehouden, nooit een verhaal bedacht dat mooier klonk dan de waarheid. Ilya was geadopteerd, zo wisten ze vanaf het begin te vertellen, gevonden op een politiebureau ergens in het

noorden van het land, een peuter zonder papieren, zonder naam — behalve dan 'Ilya', het enige dat ze kon zeggen toen men haar daar vond, trillend onder een dunne deken. Die eerlijkheid was bedoeld als fundament, als iets waarop gebouwd kon worden. Maar eerlijkheid zonder inhoud is als een deur zonder kamer erachter: open, ja, maar waarheen?

Er waren geen foto's. Geen geboortekaartjes. Geen medische dossiers of verloren brieven. Alleen haar naam, en een dossiernummer dat Tomás eens noemde en daarna weer vergat. Ze dachten dat ze uit het oosten kwam, misschien Roemenië, misschien iets verder nog — maar niemand wist het zeker. En hoewel ze het zelf niet vaak benoemde, kwamen de vragen toch. Niet als stormen, maar als druppels. Steeds dezelfde. Steeds zachter. Tot de stilte in haar begon te kerven.

In haar tienerjaren werd de onrust preciezer. Ze begon zichzelf te bestuderen zoals een archeoloog ruïnes onderzoekt: niet op zoek naar het nu, maar naar het ervoor. Ze keek naar haar handen, naar de lijn van haar kaak, naar de kleur van haar ogen die in sommige lichten blauw leken en in andere bijna grijs. Ze keek naar haar ouders en zag de verschillen: de manier waarop zij kou verdroeg, hoe ze 's winters op blote voeten door het huis liep terwijl Marta haar sjaal al om had. Hoe ze sneller herstelde van ziek zijn. Hoe ze wakker lag bij volle maan.

Dat laatste had haar altijd verontrust, al durfde ze het nooit uit te spreken. Op zulke nachten voelde haar lichaam anders aan, lichter, wakkerder — niet gespannen, maar scherp, alsof haar zenuwen op een ander ritme werkten. Haar ademhaling vertraagde, haar huid leek meer te voelen. En soms, heel soms, wanneer ze in het donker lag

en haar blik richtte op het plafond, had ze het gevoel dat er iets miste. Niet in de kamer, maar in haar. Alsof ze wachtte op een geluid dat nooit kwam. Alsof iets — of iemand — haar zou roepen.

Ze sprak er nooit over. Niet omdat ze bang was om uitgelachen te worden, maar omdat ze intuïtief aanvoelde dat niemand het zou begrijpen. Niet echt. Het klonk te magisch, te zweverig. Maar voor haar was het fysiek. Echt. Iets wat haar elke maand opnieuw raakte, als eb en vloed die ze niet kon negeren.

En dan was er nog die heimwee. Niet naar huis — haar huis was goed, warm, liefdevol. Maar naar iets anders. Naar koude lucht, naar mist over velden die ze nooit had gezien, naar bossen met donkere stammen en een grond vol mos. Ze bewaarde foto's van zulke plekken op haar telefoon. Soms keek ze ernaar zonder reden, alsof het bekijken ervan haar dichterbij bracht. Niet bij een plek, maar bij zichzelf.

Het was tegen het einde van haar zeventiende jaar dat die gevoelens zich begonnen te verzamelen tot iets vaster. Niet langer los zand, maar klei: iets waaruit gevormd kon worden, als je wist hoe. Het begon bij kleine vragen. Kleine testen. Ze vroeg Marta op een ochtend, terwijl ze samen ontbijt maakten, of ze zich nog herinnerde wat voor weer het was toen ze haar ophaalden. Haar moeder glimlachte, maar haar antwoord kwam te snel. "Zonnig, geloof ik. Of in elk geval niet koud." Ze lachte erbij. Maar Ilya hoorde iets anders. Niet in de woorden — in de toon. Een weglating. Een aarzeling die werd weggelachen voordat ze aandacht kon krijgen.

Ook Tomás gaf steeds vaker antwoorden die klonken als halve waarheden. Vriendelijk, oprecht, maar... nauwkeurig gedoseerd. "Het voorjaar," zei hij, toen ze vroeg in welke maand ze precies geadopteerd was. "Misschien maart. Misschien april. Alles ging toen zo snel." Hij legde zijn hand op haar schouder, alsof hij wilde laten voelen dat hij niets verborg. Maar Ilya voelde het toch. Niet leugen, maar omtrekkende beweging. Alsof hij iets bewust oversloeg. En dat bewustzijn voelde zwaarder dan wat er gezegd werd. Het trok aan haar.

Ze begon hun reacties te bewaren in haar geheugen alsof het watermerken waren — nauwelijks zichtbaar, alleen te herkennen onder een bepaalde lichtval, bij een bepaalde stilte. Marta's stem, altijd warm en praktisch, had op sommige momenten een vreemde vertraging, alsof ze vanbinnen iets tegenhield en niet zeker wist of het mocht ontsnappen. Tomás bleef zoals altijd vriendelijk, voorkomend zelfs, maar in zijn ogen lag een zweem van berekening wanneer ze iets vroeg wat maar enigszins raakte aan haar verleden. En hoewel Ilya dat in eerste instantie niet benoemde, voelde ze het. Niet als wantrouwen, maar als rimpeling in wat anders zo glad was. Een zachte, maar onmiskenbare spanning, telkens wanneer haar vragen een grens naderden die haar ouders liever ongemoeid lieten.

Ze hield zich stil. Zoals altijd. Maar vanbinnen groeide iets. Geen woede, geen verdriet, geen verzet zelfs — eerder een kristalliserend besef dat er in haar leven een hoofdstuk ontbrak waarvan niemand de inhoud leek te willen voorlezen. En hoe vaker dat gebeurde, hoe meer ze het gevoel kreeg dat die stilte niet voortkwam uit onbekendheid, maar uit opzet. Niet dat ze geloofde dat Marta of Tomás haar wilden kwetsen. Ze hielden van haar.

Op hun manier. Ze hadden haar grootgebracht met alles wat een kind nodig had om te bloeien: zorg, veiligheid, genegenheid, structuur. Maar juist daarin school de paradox — hoe kon het dat alles klopte, en toch iets fundamenteels scheef voelde?

Soms vroeg ze zich af of het haar leeftijd was. Misschien voelde iedereen zich zo op achttien. Alsof je huid te krap werd voor de persoon die je begon te worden. Alsof je jeugd je niet meer paste, en het volwassen leven nog niet de jouwe was. Maar het voelde niet als groeipijn. Niet als iets dat vanzelf over zou gaan. Het zat dieper. Zoals kou die niet uit je botten verdwijnt, zelfs niet na uren onder een warme douche.

Ze begon te wandelen. Steeds vaker, steeds verder. Eerst alleen door de wijk. Daarna langs de randen van het dorp, de uitlopers van het bos in, paden die ze vroeger met Tomás gelopen had, maar nu alleen. In die wandelingen vond ze rust. Niet omdat het haar antwoorden gaf, maar omdat de stilte tussen de bomen iets weerspiegelde van haar eigen binnenwereld. Ze merkte dat ze beter kon ademen onder de geur van natte aarde, onder de kruinen die bewogen zonder te breken. En soms, als de wind stilstond en de vogels zwegen, had ze het gevoel dat iets haar volgde. Niet letterlijk — ze voelde zich niet bedreigd. Maar ergens achter haar, in een hoek van het landschap dat ze niet kon aanwijzen, lag een aanwezigheid. Iets wat haar kende voordat zij zichzelf kende.

Dat gevoel versterkte zich wanneer de maan vol werd. Al sinds haar vroege kindertijd sliep ze onrustig op zulke nachten. Het viel Marta als eerste op. “Ze is een maanbaby,” zei ze dan glimlachend tegen Tomás, als Ilya voor de derde keer rillend wakker werd, haar kleine

handen zwetend, haar ademhaling vreemd traag. De dokters vonden niets. De kinderpsycholoog ook niet. "Gevoelig," was het oordeel, zoals altijd. En dat was Ilya. Maar het voelde voor haar nooit als een eigenschap. Meer als een eigenaardigheid, iets wat haar anders maakte op een manier die ze niet kon benoemen.

In haar puberteit veranderde die gevoeligheid van vorm. Ze voelde het niet langer als iets wat haar overkwam, maar als iets wat oplichtte in haar, zoals gloeidraad in een lamp die niemand heeft aangezet. Tijdens volle maan kon ze de slaap niet vatten. Haar gedachten waren helder, haar zintuigen scherp, haar huid leek haast te trillen — alsof elke porie informatie opving uit de lucht. Soms stond ze dan op, liep op blote voeten naar het raam en keek naar buiten, waar het maanlicht als een sluier over de wereld lag. En dan voelde ze het weer: dat vreemde, stille besef van ontbreken. Alsof iets haar riep. Of wachtte.

Ze wist dat het vreemd klonk. Zelfs voor haarzelf. Daarom vertelde ze er niemand over. Niet aan haar vriendinnen, die toch al weinig begrepen van haar binnenwereld. Niet aan haar ouders, die haar liefhadden maar zich zelden verdiepten in haar stiltes. Ze hield het voor zich. Zoals ze al haar vragen voor zich hield — behalve dan in de omwegen die ze af en toe toeliet, als druppels water die zich een weg baanden door een kier.

"Weten jullie nog wat voor weer het was toen jullie me ophaalden?" vroeg ze op een dag terwijl ze samen een kast opruimden. Marta stopte even, glimlachte, keek opzij naar Tomás. "Zonnig, geloof ik. Of misschien net bewolkt. Het was een lange dag." Ze zei het luchtig, als iets wat weinig

betekenis had. Maar haar blik was net iets te snel afgewend. En Tomás zei niets.

Later, aan tafel, probeerde ze het opnieuw. “Weet je eigenlijk nog hoe oud ik precies was?” Tomás schudde zijn hoofd, trok zijn wenkbrauwen iets op. “Nog geen jaar,” zei hij. “Maanden oud. Zes, misschien zeven. Maar zeker geen baby meer.” Hij zei het rustig, alsof hij een vaststaand feit deelde. Maar Ilya voelde het weer — diezelfde nuance, diezelfde zorgvuldigheid. Niet leugenachtig. Maar afgemeten.

En ineens wist ze het zeker: er was meer. Iets wat ze niet vertelden. Misschien uit bescherming. Misschien omdat ze het zelf niet precies wisten. Maar dat maakte het niet minder waar. Integendeel.

Ze begon te lezen. Eerst oppervlakkig — Wikipedia, forums, blogs over adoptie en identiteit. Later dieper. Ze vond een boek over de psychologische impact van vroegkinderlijke scheiding, over gehechtheidspatronen, over de manier waarop het lichaam herinneringen kon dragen die het brein vergeten was. Het raakte haar meer dan ze had verwacht. Niet omdat ze zichzelf er volledig in herkende, maar omdat er woorden stonden die ze nooit durfde gebruiken. Woorden als: afgestemd gemis, existentiële ontkoppeling, gevoeligheid voor grenservaging. Ze schreef ze op, alsof ze bezweringen waren. Alsof ze een taal vormden waarin ze zichzelf eindelijk begreep.

Toch bleef er iets buiten bereik. Iets dat die woorden niet raakten. Een gevoel dat ouder leek dan psychologie. Dat niet verklaard kon worden met hechtingstheorieën of neurologische processen. Het was geen trauma. Het was

iets anders. Iets dat in haar groeide als een wortelstelsel dat niemand geplant had.

's Nachts droomde ze vaker. Niet in beelden die ze kon navertellen, maar in indrukken. Ze werd wakker met een geur in haar neus die ze nergens bij kon plaatsen — iets met roet, of hars, of metaal. Soms leek haar huid te tintelen, alsof ze lang in de kou had gestaan. En steeds weer datzelfde gevoel: dat ze ergens vandaan kwam. Niet zomaar een ander land, maar een andere laag van de wereld. Alsof de realiteit waarin ze leefde niet de enige was, en zij ooit aan de andere kant had gestaan.

Het werd geen obsessie. Ze bleef naar school gaan, maakte haar huiswerk, sprak af met vriendinnen, werkte af en toe in het koffietentje aan de Plaza Mayor. Ze functioneerde. Ze lachte zelfs. Maar onder alles stroomde die tweede laag. Stil. Hardnekkig. Onzichtbaar voor wie niet keek.

Op een middag zat ze in de bibliotheek, verdiept in een boek over de geschiedenis van vergeten talen. Haar vinger gleed langs een passage over volkeren zonder schrift, die hun verhalen doorgaven in patronen van klanken, ritme, adem. En ineens stond het er: een zin in een taal die ze niet kende, maar waarvan ze wist — met een zekerheid die haar kippenvel gaf — dat ze de klank zou kunnen uitspreken. Zonder oefenen. Zonder uitleg.

Ze fluisterde het in zichzelf. Het voelde alsof ze een snaar raakte die lang niet bespeeld was. En in dat moment, één ademhaling lang, hoorde ze iets. Niet buiten haar. Maar in haar. Iets wat zich bewoog. Als een herinnering die zich nog niet durfde te tonen. Ze sloeg het boek dicht.

Die avond, thuis, zette ze voor het eerst sinds weken de radio niet aan. Ze at in stilte, dronk thee in stilte, kleepte zich uit in stilte. En voordat ze ging slapen, blies ze het kaarsje op haar nachtkastje uit en bleef zitten. In het donker. De maan scheen fel door het gordijn. En ze wachtte.

Er gebeurde niets. Geen stem. Geen openbaring. Alleen haar ademhaling, de tik van de klok, het suizen van haar hart. Maar toch wist ze: iets is begonnen. En het wacht.

Ze sliep licht die nacht, als een blad dat op het randje van wind en zwaartekracht balanceert, niet vallend, maar ook niet rustend. Haar ademhaling vertraagde, haar hart klopte in een ritme dat haar vreemd voorkwam — niet snel, niet onregelmatig, maar traag en diep, alsof haar lichaam zich afstemde op iets buiten haar. En toen gleed ze weg, niet met een schok of een duik, maar met het gewichtloze gevoel van nevel die zich oplost in vochtige lucht.

In haar droom stond ze aan de oever van een meer. Niet zomaar een plas water, niet een idyllisch meertje zoals ze die kende uit vakantiefoto's of wandelingen — dit was anders. Dieper. Tijdlozer. De lucht was donker, maar helder, een nachtblauw dat de kleuren niet opslokte maar juist onthulde. En boven alles hing de maan. Groot. Rimpelloos. Vol.

Het licht van die maan was geen spiegeling op het water, geen zilveren sluier over golven, maar een aanwezigheid. Alsof het meer en de maan met elkaar spraken, alsof er een taal was van schijn en weerkaatsing, van zachte pulsen en trage bewegingen, die zij niet kende maar wel begreep. Het maanlicht dook het water in, niet

alleen aan de oppervlakte, maar tot diep onder de golven, als vingers die de bodem streelden. Toen zag ze ze. Vissen.

Ze zwommen vlak onder de huid van het meer, niet in scholen, maar in een losse choreografie die deed denken aan vallende sterren die hun val vergeten zijn. Ze gloeiden. Niet fel — geen kunstlicht — maar zacht en levend, als wolkenbrand onder een dun vliesje water. Hun schubben leken op mica: transparant, maar weerkaatsend, tintelend in blauw, zilver, soms bijna goud. Ilya hield haar adem in. Ze stond niet verstijfd van angst, maar in de ban van iets wat ouder was dan taal.

Langzaam knielde ze neer. Haar hand gleed naar voren, stopte net boven het oppervlak. Het water bewoog niet. Geen rimpeling. Geen kou. Alleen licht. Ze durfde het niet aan te raken. Niet uit schroom, maar omdat ze voelde dat het geen water was zoals zij dat kende. Het zou haar misschien herkennen. Of afwijzen.

Ze keek op naar de maan, en die leek te antwoorden. Niet met woorden, niet met geluid. Maar met aanwezigheid. Alsof er iets werd gezien. Alsof zij werd gezien. En toen hoorde ze het. Een stem.

Zacht, maar helder. Niet schreeuwend, niet roepend. Geen stem van bevel, maar van erkenning. "Ilya." Ze draaide zich om. Er stond niemand. Alleen de bomen achter haar, de open ruimte aan de overkant van het meer, het geluid van stilte dat door merg en been kroop. "Ilya," klonk het opnieuw. Niet van voren. Niet van achteren. Van binnen. Maar niet haar eigen stem.

Ze stond op, langzaam, als iemand die voor het eerst haar evenwicht voelt. Ze keek opnieuw naar het meer. De

vissen waren stilgevallen. Ze zweefden als lichtsporen net onder het oppervlak. De maan was iets gedaald. Of was zij gestegen? "Ik hoor je," fluisterde ze. Geen antwoord. Maar het licht veranderde. Even — een fractie van een seconde — leek het maanlicht haar te omarmen. Geen warmte. Geen kou. Maar omhulling. En daarna — duisternis.

Ze werd wakker met tranen in haar ogen en haar hartslag als een hamer in haar borst. Haar kamer was koud. De ochtend nog ver weg. De maan stond nog hoog. Maar alles voelde anders. Alsof ze net iets had gezien wat niet vergeten kon worden.

Ze lag stil. Lang. Probeerde de droom vast te houden zoals je water in je handen probeert te houden. Tevergeefs. De beelden vervaagden, maar het gevoel bleef.

Het meer. De vissen. De maan. En de stem die haar naam kende.

Toen ze de volgende ochtend haar ogen opende, was het eerste wat haar opviel de stilte. Niet de gewone, zachte stilte van een huis dat nog slaapt, niet het loom gefilterde ochtendgeluid van een wijk waarin de dag nog op gang moet komen, maar een vreemd soort stilte, zwaarder, gevuld met iets wat haar adem inhield. Alsof de wereld zich even inhield. Alsof ze was wakker geworden in het midden van een zin die nog niet uitgesproken was.

Ze lag stil, haar blik op het plafond gericht, maar in haar lichaam voltrok zich een trage onrust, als een echo van iets wat diep in haar gewekt was en nu niet meer sliep. De droom zat nog in haar huid. Niet in beelden, want die begonnen al te vervagen. De vissen, de maan, het meer — het gleed weg zoals geur uit een kamer verdwijnt zodra het raam opengaat. Maar het gevoel bleef. Onverklaarbaar

helder. Een mengeling van betrappt-zijn en thuiskomen. Een besef dat ze gezien was, gekend zelfs, door iets wat ze niet kon benoemen.

Ze probeerde zich te herinneren hoe de stem had geklonken. Die fluistering. Die adem. Of het mannelijk was, vrouwelijk, jong of oud. Maar het had niets van dat alles. Het was geen stem in de gebruikelijke zin. Het had geen timbre, geen richting. En toch wist ze dat het haar naam had uitgesproken met een betekenis die verder ging dan herkenning. Niet "Ik zie je.", maar "Ik weet wie je bent."

De gedachte bezorgde haar kippenvel, zelfs nu, terwijl de zon door de kieren van het gordijn probeerde binnen te dringen en haar kamer langzaam warm kleurde. Ze bleef liggen tot Marta haar riep voor het ontbijt. De stem van haar moeder klonk gewoon, vriendelijk, zoals altijd. Geen valse toon, geen ongerustheid. Maar voor Ilya voelde het alsof ze iets moest verbergen. Alsof ze die droom ergens had opgeborgen waar niemand bij kon, uit angst dat één blik, één vraag, het hele gevoel uiteen zou doen vallen tot niets dan slaapstof.

Ze at mechanisch, luisterde naar het nieuws op de achtergrond zonder iets op te nemen. Tomás vertelde iets over een klant die de verkeerde papieren had ondertekend. Marta lachte, schonk koffie bij. Ilya knikte af en toe, glimlachte zelfs, maar haar gedachten stonden elders. Ze voelde zich vreemd los van haar eigen gezicht, alsof haar lichaam gewoon zijn taak uitvoerde terwijl iets anders in haar achterbleef, kijkend, voelend, zwijgend.

Die middag wandelde ze opnieuw. Niet uit gewoonte, maar omdat ze het niet kon laten. Ze had het gevoel dat

haar voeten iets wisten wat haar hoofd nog moest begrijpen. Ze nam het bospad dat achter het dorp langs slingerde, omhoog de heuvel op waar een oud dennenbos zich uitstreckte over de flanken van een verlaten helling. Het rook er naar hars en vochtige aarde. De lucht was koel, scherp bijna, en voor het eerst voelde ze zich daarin op haar plaats — niet als bezoeker, maar als iets wat terugkeerde naar waar het ooit begonnen was.

Ze bleef lang stil staan onder een oude, kromgegroeide den. De bast was diep gegroefd, de stam scheef gegroeid alsof hij zich uit iets had losgeworsteld. Ze legde haar hand op de schors. Het voelde koel aan, maar toch ook stevig, aards, echt. Ze sloot haar ogen. En toen, heel even, flitste het beeld van het meer opnieuw op. Niet als herinnering, maar als aanwezigheid. Alsof het daar onder de grond lag, vlakbij, achter een sluier van wortels en steen. Het was een beeld dat ze vaker en vaker voor ogen kreeg, en toch nooit aan gewend was geraakt. Ze schrok ervan, opende haar ogen weer, keek om zich heen. Niets. Alleen wind, takken en schaduw.

Ze schudde haar hoofd, bijna boos op zichzelf. Wat was dit? Waarom liet ze zich zo meeslepen door een droom? Ze was niet gek. Niet bijgelovig. Niet spiritueel opgevoed. En toch...

Toen ze terugliep, viel haar blik op een muur langs een oud landweggetje. Er stond een woord op gekalkt, half vervaagd door regen en zon. Een naam? Ze wist het niet. De letters waren grillig, onregelmatig. Maar iets erin raakte haar.

De Y. De R.

Ze bleef staan, keek, herkende het niet. En toch voelde ze iets in haar buik samentrekken. Alsof het een woord was dat haar kende.

's Avonds kon ze niet eten. Marta keek op, vroeg of ze zich niet lekker voelde. "Gewoon moe," zei ze. Tomás keek haar even aan, alsof hij iets wilde vragen, maar zei niets.

Ze bracht de avond door op haar kamer. Geen muziek. Geen telefoon. Alleen het schemerlicht en het geluid van haar eigen ademhaling. Ze dacht aan de droom. Aan het licht in het water. Aan de stem. Ilya wist het nu zeker: dit was geen gewone droom geweest. Dit was geen fantoom van haar onderbewuste. Het was een aanloop. Een aankondiging. En hoewel ze geen idee had waarvan — voelde ze tot in haar botten dat er iets zou volgen.

Die avond kon ze niet slapen. Niet omdat ze piekerde of iets vergat. Niet omdat het te warm was, of te koud, of omdat het raam klapperde in de wind. Ze kon niet slapen omdat iets in haar lichaam niet wilde rusten. Alsof haar spieren zich herinnerden dat er iets moest gebeuren, zonder te weten wat precies. Alsof haar bloed zich verzamelde in de toppen van haar vingers en haar voetzolen, klaar om te bewegen. Alsof haar huid afwachtte.

Ze lag eerst stil. Draaiend van haar zij naar haar rug, dan naar haar andere zij. Haar ogen bleven open, ook al was het donker. Ze had het licht niet aangedaan. De maan viel zwak door het gordijn, tekende bleke vormen op het plafond. Soms telde ze haar ademhalingen. Soms probeerde ze de slaap als een deken over zich heen te trekken door herinneringen op te roepen aan iets veilig — het strand vroeger, een boek dat ze als kind las, de geur

van verse lakens. Het werkte niet. Haar hart klopte te aanwezig in haar borst.

Ze stond op zonder geluid. Geen lamp. Geen sokken. Haar blote voeten tegen het koele laminaat. Ze opende haar kamerdeur en liep het huis in alsof ze al wist waar ze naartoe moest. Niet uit logica. Niet uit gewoonte. Maar omdat er iets trok — niet aan haar lichaam, maar aan dat deel van haar bewustzijn dat zich net buiten taal bevond.

Ze liep de trap af. Elke tree piepte zachter dan ze had verwacht. In de woonkamer stond alles zoals het altijd stond: de bank met de plaid die Marta ooit zelf had geweven, het kleine kastje met souvenirs uit vakanties waar ze zich amper iets van herinnerde, de boekenplanken vol romans, geschiedenisboeken, reisgidsen die al jaren niet meer opengeslagen waren. Alles was stil. En alles was vertrouwd.

Maar ze liep door, langs de keukendeur, langs het raam waar de maan net boven het dak van de bureu uitkwam, tot ze bij de smalle deur kwam die naar de werkkamer van Tomás leidde. De deur zat niet op slot. Dat had hij nooit gedaan. Hij had ook nooit gezegd dat ze er niet mocht komen. En toch ging er altijd iets terughoudends uit van deze kamer. Niet omdat er geheimen waren — maar omdat er rust moest zijn. Dat was wat hij altijd zei. “Hier bewaart de stilte zich,” zei hij als grapje, wanneer hij zijn laptop dichtklapte en de kamer verliet.

Ze opende de deur langzaam. De kamer rook naar oud papier, gemengd met houtlijm en de geur van de boeken die hier al jaren lagen te verstoffen. Het was geen grote ruimte. Eén muur was volledig bekleed met boekenplanken. Aan de andere kant stond een bureau,